

Met de vlam in de pijp door het Friese landschap

RECENSIE THEATER

Wiggele Wouda

We staan er amper bij stil. Nou ja, alleen als we een keuze moeten maken uit de vele mogelijkheden aan consumptiegoederen: de schappen in de winkels. Maar we staan nooit écht stil bij de gedachte hoe die producten, onze dagelijkse boodschappen, in de winkels terecht komen. Het is toch logisch dat er elke dag verse melk is en fruit? Maar is dat wel zo logisch?

Er zit in ieder geval een heel interessante logistiek achter die productie en de rijdende voorstelling *Cargo Shanghai Friesland* door Rimini Protokoll en Brave New World Producties. Het laat een deel van die transportwereld zien én ervaren met nuttige informatie, leuke anekdotes en verrassende ontmoetingen.

Willem Overwijk en Louw Hacquebord („Noem ons maar Willem en Louw”) staan al klaar bij hun vrachtauto. Beiden voorzien van een headset en – te oordelen naar hun leeftijden – een wereld aan ervaring. De chauffeurs nodigen het publiek uit om mee te gaan. Niet in hun cabine, want hun vrachtauto is namelijk niet zomaar een vrachtauto. De oplegger was van oudsher een koelwagen maar is nu verbouwd tot een roadmovietheater met een kleine tribune voor zo'n 45 mensen. We zijn keurig in de lengte gearrangeerd en veilig in de riemen gedirigeerd met het blik op een van de zijanten. Via een tien meter lang raam kijken we naar buiten.

Als iedereen zit, vertellen Willem en Louw waar de reis naar toe gaat, hoe lang deze duurt en door welke landen we moeten rijden om weer thuis te komen. Dat doen ze op zo'n hu-

Impressie van *Cargo Shanghai Friesland*. Foto: Marc de Fotograaf

moristische en aangename manier, dat je niet kunt wachten om te vertrekken vanaf de Snekertrikweg. Terwijl de filmprojectoren aan gaan en een soundtrack start, rijden we richting de rondweg van Leeuwarden, maar we volgen via schermen op de zijkant een internationaal zuiveltransport vanuit Shanghai. Want die dimensie hebben we er ook nog eens bij: we volgen de reis omgekeerd. Van de Friese melkproducten in de schappen van de Chinese winkels en supermarkten naar het 'eindpunt': de Friese melkveehouder.

Het is een heel bijzondere ervaring. Je ziet voor je de grote terminals van de havens in China, krijgt en passant veel info over de Chinese melkconsumptie en hoe die producten uit Fryslân daar naartoe gebracht worden via de Leeuwarder haven, terwijl je rijdt. Alsof je in een grote levende viewmaster zit die een virtuele werkelijkheid toont. Je mag moet er aan wennen, want je brein kent alleen het rijden naar voren, het rijden naar achteren, maar niet de

gewaarwording van 'opzij'; plus het besef van de geprojecteerde werkelijkheid. Eenmaal op weg komt dat bewustzijn weer tot rust en volgen we de reis via Turkije, Bulgarije, Servië, Oostenrijk en Duitsland.

Onderweg vertellen de chauffeurs via een videoverbinding vanuit de cabine hun verhalen. Wat ze allemaal beleven en transporteren („een truck vol linker dure Italiaanse schoenen, want dan word je niet overvallen. De volgende rijdt met de rechter”), hoe corrupt sommige douaniers zijn maar vooral hoe fijn het werk achter het stuur is.

Thuisfront

Het thuisfront (waarom geen verhaal van hun partners?) heeft het met die lange reizen vaak moeilijk en soms leidt dat tot een echtscheiding. De mannen vertellen eerlijk en onomwonden wat dat met hen heeft gedaan en waar ze de kracht vandaan halen om door te gaan als het moeilijk wordt. Louw: „Ik heb de kracht

in het geloof gevonden.” Willem: „Daar heb ik helemaal niks mee.” Wederzijds respect is voelbaar. Helemaal wanneer Willem bijna uit zijn dak gaat bij het horen van de Rolling Stones en hij achter het stuur Keith Richards imiteert.

Als we een rotonde naderen staat daar in het midden Lico Leen, een Chinese zangeres die een traditioneel lied zingt. Lief, mooi, integer. Dan stopt de truck op het erf van boer Tjalling Rodenhuis. Hij vertelt aandoenlijk via de intercom over zijn koeien en hun bio-melkproductie. Een dorp verder gaan we dwars door de koeienstal van Klaas en Janet van Dijk, stoppen ook daar even en volgt er een volgende gepassioneerde uitleg over het productieproces en de weidengang als keurmerk.

Op weg naar 'huis' doen we tot slot een parkeerplek aan en wordt een wildvreemde chauffeur gevraagd naar zijn ervaringen als vrachtwagenchauffeur. Ze hebben allemaal zo hun verhalen, maar één ding staat voorop: de liefde voor het vak. Elke dag en overal waar ze rijden.

Daarmee is *Cargo Shanghai Friesland* niet alleen een perfecte ambassadeur voor het chauffeurschap maar geeft deze voorstelling die veel meer is dan een rondvaartboot op wielen, een prachtig inkijsje in het leven van deze mannenwereld. En ze toont ook nog eens hoe prachtig mooi Fryslân bij de ondergaande zon is met haar zwart-wit bonte koeien in de wei. Zo'n exclusieve, romantische en tegelijk realistische ervaring mag je eigenlijk niet missen.

Cargo Shanghai door Rimini Protokoll in samenwerking met Brave New World Producties in een regie van Jörg Karrenbauer, Leeuwarden. www.Arcadia.Frl Cargo Shanghai Friesland

Niemand verliest op Gouden Spiker Festival

Evenement viert de 25e editie

OPTREDENS

Sippie Miedema

Ureterp | Topbands staan vaak op het podium, voor brassbands en fanfares uit de vierde en vijfde divisie was er weinig meer dan af en toe een concert of kerkdienst. Voor hen is in 1996 het Gouden Spiker Festival opgezet.

Afgelopen weekeinde stonden de brassbands op het podium van mfc De Wier in Ureterp en deze zaterdag mogen de fanfares zich aan elkaar

meten. De blazers mogen zelf een aantal werken uitzoeken, maar moeten ook een verplicht werk instuderen. In tegenstelling tot de concoursen en wedstrijden bij de hogere divisies worden er in Ureterp geen punten uitgedeeld.

Er komt wel een top drie uit, maar de rest wordt gezamenlijk nummer vier. „Niemand gaat als verliezer naar huis en iedereen krijgt een opbouwend juryrapport mee naar huis”, aldus voorzitter Heleen Talman-Nicolai. Het festival is ruim 25 jaar geleden opgezet door haar vader

Germ Nicolai en Sietze van der Hoek. „Zij vonden het belangrijk dat orkesten en ook de jeugd zich kunnen ontwikkelen.”

De insteek van het festival is dat je samen plezier maakt en elkaar inspireert. „Daar horen geen zenuwen en stress bij als bij een NBK”, zegt Talman. Zelf speelt ze kornet in de Spikerpakkenband, een van de beste blazersensembles van Fryslân en gastorkest van het festival. Ook geeft de band elke editie een gala-optreden. „Dat is bedoeld als inspiratie. Zo van: daar kan het naar toe gaan. We

De insteek van het festival is dat je samen plezier maakt

horen ook vaak van jeugdleden dat ze later bij ons willen spelen.” De afgelopen jaren zijn lastig geweest voor de orkesten. Blazen in een korps is ook een sociaal gebeuren. „Het is niet repeteren en naar huis. Het gaat ook om het drankje achteraf.” De coronaperiode heeft gezorgd voor ledenverlies. Jeugd haakte af. Veel brassbands en fanfares hebben moeite de bezetting rond te krijgen.

Het Gouden Spiker Festival voor fanfares start zaterdag om 15.00 uur in De Wier in Ureterp